



Neil Simon: Govorice SLG Celje

★★★★★

Naj so teoretične utemeljitve v programski knjižici o potrebnosti in smiselnosti uprizoritve dramskega besedila Govorice Neila Simona še tako obsežne, ni mogoče najti niti enega racionalnega ali – ker gre ne nazadnje za umetnost – iracionalnega razloga, da bi se ta tekst produciral. Gre za komedijo zmešnjav, ki je tako tipično ameriška oziroma kar newyorška ali celo manhattanška, da si slovenski gledalec z njo pač nima kaj začeti, nič na odru ne korespondira niti z duhom časa niti prostora, pravzaprav bi lahko zadevo ocenili kot popolnoma artificialni importiran projekt, ki bi danes celo na Broadwayu deloval kot tujek, kaj šele na odru celjskega gledališča.

Edini utemeljeni razlog za uprizoritev, ki se ga je mogoče domisliti, se zdi poskus potrditve teze, da norčavi nepretenciozni ludus, kot vitalni sestavni del gledališke scene, še obstaja in da se mora ohraniti, pa četudi na silo. Burleska seveda nikakor ni nepomembna zvrst, nenazadnje je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja doživela tudi nekakšno mini renesanso; s svojim rizomom preobilja, pretiravanj, alogičnostjo zapletov in nezmernim kopičenjem verbalnih in vizualnih akrobacij in vtisov je še kako primerna protiutež pretirano resnobni in mistificirani gledališki produkciji. Z elementi kabareja in vodvila je pomembno opozoriti teatrsko sceno, da vsak projekt ne sme imeti posvečenega in usodne-

Gledališče

ga statusa in karakterja, vendar Govorice takšnega poslanstva ne izpolnjujejo.

Poleg že omenjene ekskluzivno newyorške topike je poglavitna težava v tem, da je predstava kljub nori dinamiki in do skrajnih meja preforsiranih in karikiranih likih neizmerno dolgočasna, replike in gege, ki izvabijo vsaj skromen nasmeh, je mogoče prešteti na prste ene roke. Scenografsko in kostumografsko je atmosfera postavljena nekam v šestdeseta leta preteklega stoletja, vsaj če sodimo po mondrianovski/yves saint laurentovski obleki in pop artistski dekoraciji kar je seveda odlično izhodišče za prikaz eklektistične parade slabega okusa in s tem povezane popolne estetske dezorientiranosti samooklicane elite, vendar bi denimo od kostumografa Alana Hranitelja vendarle pričakovali kaj bolj izvirnega.

Igralci se poženejo v ta vrtimec norčij z dovolj elana, pravzaprav je povsem očitno, da v igri tudi uživajo, kar je samo dobrodošlo. Vendar

so si med seboj skoraj identični, edina protagonista, ki v tem potenciranem histeričnem odrskem kaosu izstopata in premoreta tudi precej izrazito komičnega naboja je par Igor Žužek in Barbara Medvešek alias Ernie in Cookie. Vsi ostali ostajajo abstraktni in brez omembe vrednih karakternih značilnosti, ki bi jih formirale kot polnokrvne odrske like, vsak bi lahko bil tudi nekdo drug, zato je vtis popolne arbitrarnosti, kaj se sploh dogaja na odru, skoraj popoln.

Če je bil namen predstaviti popolno vsebinsko in estetsko travestijo, je avtorjem nedvomno to tudi uspelo, saj je projekt s formalnega stališča narejen solidno, celo velikopotezno, režiser Jaka Andrej Vojevec pa je dovolj suvereno sestavil skupaj vse dramske elemente. Ampak to je tudi skrajni domet predstave, kar je premalo, poskus revivala te gledališke zvrsti s takšnimi projekti zagotovo ne bo uspel, pravzaprav bo burleska s takšnim praznim formalizmom prej ali slej dokončno izgubila z odrov.

PETER RAK

